

Honduras v OSN nastavil zrkadlo západnému imperializmu

- CZ24 News | 3. října 2022

Xiomara Castrová, ľavicová prezidentka Hondurasu, vo svojom prvom prejave na pôde Organizácie spojených národov odsúdila kolonializmus, „neoliberálne neprávosti“ a zahraničné korporácie, ktoré vykorisťujú jej krajinu.

Nová prezidentka Hondurasu Xiomara Castrová predniesla zanietený prejav na Valnom zhromaždení OSN. Volajúc po multipolárnom svete vyhlásila:

„Už nikdy viac nebudeme nositeľom stereotypu banánovej republiky. Ukončíme moc monopolov a oligopolov, ktoré iba zbedačujú našu ekonomiku. Honduras bude mať budúcnosť iba vtedy, ak urobí rázne kroky k rozloženiu neoliberálnej ekonomickej diktatúry.“

Prezidentka Castrová (bez príbuzenstva s Fidelom Castrom) sa taktiež postavila proti násilnému pravcovému vojenskému prevratu, ktorému americká vláda napomohla v roku 2009 a ktorý zosadil demokraticky zvoleného prezidenta Manuela Zelaya, manžela súčasnej prezidentky.

„My, chudobné národy sveta, už nebudeme tolerovať štátne prevraty; už nebudeme tolerovať právovojnu (pozn. angl. „lawfare“ – využívanie právnych systémov a inštitúcií na ničenie a delegitimizovanie oponenta/ky alebo na obmedzenie uplatňovania práv a slobôd človeka) či farebné revolúcie, ktoré sú zvyčajne organizované s cieľom vykorisťovať naše prírodné bohatstvo.“

Líderka Hondurasu volá po multipolárnom svete

Prejav prezidentky z 20. septembra bol jej prvý na pôde OSN od jej inaugurácie v januári.

Oblečená v svetločervenom obleku, farbe svojej socialistickej strany Sloboda a prestavba (nazývanej aj Libre – „slobodný“), Castrová prízvukovala, že „je načas vážne diskutovať o multipolarite sveta“.

Požadovala, aby vláda USA zastavila svoju „opovrhnutiahodnú a brutálnu blokádu“ uvalenú na Kubu, dodávajúc, že „agresia voči Venezuelskej bolívarovskej republike musí prestať“.

Ostro kritizovala medzinárodné finančné inštitúcie (medzi ktorými dominujú korporácie USA), ktoré uväznili jej krajinu v nevyplratiteľnom množstve odpornej dlžoby a ktoré následne Hondurasu nanútili devastujúce neoliberálne úsporné opatrenia.

„Dnes je nám už jasné, že na to, aby naša krajina prežila, musíme odmietnuť takzvanú politiku ťahovania opaskov, prinášajúcu zisky iba tým párom rúk, ktoré hromadia bohatstvo a ktoré exponenciálne zhoršujú všeobecnú nerovnosť,“ tvrdila.

13 rokov prevratového pravicového režimu podporovaného USA

Po prevrate podporovanom USA v roku 2009 sa Honduras stal jednou z najnebezpečnejších krajín na Zemi. Nasledovala kríza, ktorá zo stotisícov Honduranov a Hondurasiiek vytvorila utečencov a migrantov.

Castrová svojím prejavom na medzinárodnej pôde priblížila význam svojho drvivého víťazstva vo voľbách v novembri 2021 a jej snahách o zvrátenie spoločenského kolapsu:

„Stojím tu, na medzinárodnej platforme v momente, ktorý je pre moju krajinu historickou udalosťou nielen tým, že som prvou ženou, ktorá má tú česť viesť náš stredoamerický národ, ale aj preto, že reprezentujem prvú demokraticky zvolenú vládu potom, čo si náš štát prešiel 13 rokmi diktatúry.

Prevrat z roku 2009, ktorý nás utopil v krutých vraždách a eskadrónach smrti (pozn. špan. „escuadrón de la muerte” – polovojenský oddiel, ktorý v utajení vykonáva vraždy občanov na objednávku vládnuceho režimu, často [financovaný vládou USA](#)), po dvoch sfalšovaných voľbách, pandémie a dvoch hurikánoch je nemožné pochopiť občanov Hondurasu a obrovské emigrantské karavány bez uvedomenia si kontextu krutého utrpenia, ktorým sme si boli nútení/é prejsť.

Zastupiteľská demokracia však nestačí na to, aby boli materiálne a duševné potreby nášho občianstva uspokojené. 13 rokov diktatúry, na ktorú apaticky prihliadalo medzinárodné spoločenstvo, priviedlo krajinu k šesťnásobne vyššiemu verejnému dlhu a k 74 % miere chudoby, čo je najvyššie číslo za celú históriu Hondurasu.

Päť z desiatich mojich spoluobčanov žije v krajnej hmotnej núdzi. Nepochybujem, že tieto čísla nikoho neprekvapia, keďže žijeme vo svete pod monetárnou diktatúrou, ktorá svojim najchudobnejším vnucuje drakonické opatrenia fiškálnej disciplíny, stupňujúce utrpenie zabudnutej väčšiny pre bezhraničnosť špekulatívneho kapitálu.”

Líderka Hondurasu bola ostro kritická voči medzinárodným organizáciám, ktoré boli pasívne počas toho, ako USA podporovaný prevratový režim falzifikoval viacero volieb počas uplynulých 13 rokov.

„Nikto z tých, kto sledoval podvodné voľby v roku 2013 a 2017 nemôže povedať, že si neuvedomoval, k čomu odsudzujú náš ľud. Namiesto toho ukázali tvár ľahostajnosti voči tej najhoršej pliaže, aká kedy postihla našu krajinu.”

„Arogancia kapitálu a malicherného sebeckta viedla mnohých k voľbe klamstva a podvodu, kým organizovaný zločin priviedol krajinu k záhube.”

Honduras uväznený v dlžobe

Už počas svojho inauguračného prejavu 27. januára Castrová dôrazne kritizovala predchádzajúcu prevratovú garnitúru, ktorá štát „potopila” v dlhu a zanechala ho v „bankrote” a „ekonomickom rozklade”.

V čase prevratu v roku 2009 mal Honduras externý verejný dlh vo výške 2,48 miliárd dolárov. Koncom roku 2021 táto suma prudko vyletela na 9,25 miliárd dolárov, čím sa zvýšila o 373 %.

Verejný dlh Hondurasu obdobne rapídne vzrástol z 810 miliónov dolárov v roku 2009 na 7,4 miliárd dolárov v januári 2022, keď Castrová prevzala najvyšší post v krajine.

S HDP okolo 23,8 miliárd dolárov a viac ako 16,5 miliardami dolárov v dlhu si vieme vypočítať, že 70 % celej honduraskej ekonomiky tvorí dlžoba.

Castrová verejne odsúdila túto koristnícku dlžobu ako nelegitímnu a nevyplaciteľnú, pripomínajúc, že už teraz jej vyplácanie pohlcuje polovicu štátneho rozpočtu.

Bohaté krajiny globálneho severu chytajú južné krajiny do dlhovej pasce, následne z nich vyciciavajú bohatstvo a využívajú ich, aby si mohli užívať „životné štýly prebytku“.

„Verejná politika podporovaná ekonomikou pôžičiek a rent je v súlade s modelom fungovania medzinárodného finančného spoločenstva, ktoré nás na posledných 13 rokov vypudilo do sveta plného násilia a chudoby, neúspešných a zabudnutých plánov, korupcie, rabovania a pašovania drog,“ dodala.

Progresívna „prestavba“ Hondurasu

Honduraská líderka ďalej načrtla ambiciózne plány svojej vlády pre transformáciu krajiny.

Upresnila, že jej kabinet robí rozhodné kroky k zastaveniu daňových únikov, posilneniu vnútorného trhu a aplikovaniu politiky substitúcie importu industrializáciou s cieľom postaviť honduraskú ekonomiku na nohy.

Zdôrazňujúc dôležitosť potravinovej sebestačnosti, Castrová povedala, že Honduras znovu prerokováva existujúce dohody o voľnom obchode, rozširuje sociálne zabezpečenie a chudobným dotuje ceny energií.

Predstavila revolučný program svojej strany:

„Moja vláda začala proces prestavby a hlbkej premeny, ktorý je založený na štyroch základných pilieroch:

Po prvé, revolučná transformácia vzdelávania, obohacovania ľudského ducha a skoncovania s kolonializmom.

Vybudovanie alternatívneho ekonomického modelu, ktorý je silne sebestačný.

Po tretie, vybudovanie systému, ktorého základ stavia na vyzdvihovaní humanizmu, solidarity, integrácii so súrodeneckými národmi, mieri a rešpektovaní ľudských práv.

Po štvrté, postupné deprivatizovanie verejných služieb, akými sú zdravotníctvo, pitná voda, elektrická energia a internet.“

Castrová varuje pred ďalšími pokusmi o prevrat

Honduraská prezidentka Castrová varovala pred kapitalistickými oligarchami, ktorí opätovne plánujú zvrhnúť jej demokratickú vládu.

„Vznikajú konšpirácie z tých istých sektorov, ktoré plienili našu vlasť. Sú posmelení svojimi spojencami, ktorí bez hanby prejavujú antidemokratické tendencie a dokonca ich aj maskujú za diplomáciu,” vystríhala svojich kolegov a kolegyne.

Castrová apelovala na zahraničné mocnosti, aby sa prestali miešať do vnútorných záležitostí jej suverénnej krajiny.

„Využívam túto platformu, aby som od vás vyžiadala rešpekt pre svoju krajinu. Chceme žiť v mieri. Prestaňte sa snažiť o rozvrátenie Hondurasu, vnucovať nám svoje podmienky a prikazovať nám, s kým môžeme a nemôžeme mať priateľské vzťahy. Sme samostatný národ,” prehlásila.

Tieto vyhlásenia zrejme narážali na novú studenú vojnu Washingtonu proti Číne.

Honduras je jednou z 13 svetových krajín, ktoré uznávajú štátnu nezávislosť Taiwanu. Castrová však pred voľbami v novembri roku 2021 prisľúbila, že ak vyhrá, Honduras s ním preruší vzťahy a uzná suverenitu Čínskej ľudovej republiky. Taiwan a jeho sponzori z USA preto výrazne tlačia na Honduras, aby udržali vzájomné relácie.

Honduraská líderka odsúdila aroganciu mocných imperiálnych štátov globálneho severu, ktoré sa ku krajinám podobným Hondurasu správajú ako ku krajinám „tretej a štvrtej triedy“.

„To, čo považujeme za neprijateľné v tomto arbitrárnom svetovom usporiadaní je, že sme krajinami tretej a štvrtej triedy práve v očiach tých, ktorí sa považujú za civilizovaných a zároveň na nás vojensky útočia, vedú proti nám vojny, vykorisťujú nás na špekulatívnom trhu a strpcujú nám život následkami ich inflácie, a to opakovane,” povedala.

Prezidentka Hondurasu dodala: „Každý milimeter našej domoviny, ktorý vyplienili v mene svojho posvätného slobodného trhu, ako aj každý iný systém privilégií na sebe nesie krv pôvodného obyvateľstva“.

[ZDROJ](#)